

UCHWAŁA NR 333/2019
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 25 listopada 2019 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Prawica Rzeczypospolitej o źródłach
pozyskania środków finansowych w 2018 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 38a ust. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 580)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Prawica Rzeczypospolitej o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r., **z powodu** naruszenia art. 25 ust. 1 i 4a oraz art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Prawica Rzeczypospolitej (EwP 266) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień Partii stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Prawica Rzeczypospolitej nie wykazała łącznych przychodów/wpływów. Partia wykazała natomiast, że na jej

rachunek bankowy o nr 72 1440 1101 0000 0000 0802 0148, prowadzony w PKO Bank Polski S.A., w okresie sprawozdawczym pozyskała środki w wysokości 87 403,20 zł, na które złożyły się:

- składki członkowskie w kwocie przekraczającej w jednym roku wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników: 47 600,00 zł,
- składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników: 26 020,20 zł,
- darowizny (pieniężne): 13 783,00 zł.

Partia w pozycji I sprawozdania (środki pieniężne wpłacone na rachunki bankowe partii), pkt 1 (pochodzące od osób fizycznych – ogółem), nie zamieściła żadnych danych.

Jak wynika z będących w posiadaniu Państwowej Komisji Wyborczej materiałów w trakcie kampanii wyborczej prowadzonej w czasie wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r., Komitet Wyborczy Wyborców Łukasza Wójcikowskiego Wołomin 2018 oraz Komitet Wyborczy Wyborców Kukiz'15 rozpowszechniały w swojej kampanii wyborczej materiały agitacyjne zawierające symbol graficzny Partii Prawica Rzeczypospolitej. Wykorzystywanie symbolu Partii przez KWW Łukasza Wójcikowskiego Wołomin 2018 potwierdził sam Łukasz Wójcikowski w swoim oświadczeniu załączonym do wyjaśnień Komitetu Wyborczego Prawica Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 2019 r., złożonych Państwowej Komisji Wyborczej na etapie badania sprawozdania finansowego tego Komitetu. Potwierdził to także pełnomocnik finansowy Komitetu Wyborczego Prawica Rzeczypospolitej w swoich wyjaśnieniach złożonych Państwowej Komisji Wyborczej w dniach 6 i 24 czerwca 2019 r., odnoszących się do jej pytań skierowanych do Komitetu. W związku z tym, badając sprawozdanie finansowe Partii za 2018 r., Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Prawicy Rzeczypospolitej o potwierdzenie, czy Partia udzieliła Komitetowi Wyborczemu Wyborców Łukasza Wójcikowskiego Wołomin 2018 oraz Komitetowi Wyborczemu Wyborców Kukiz'15 zgody na korzystanie z jej symbolu graficznego, a w przypadku nieudzielenia takiej zgody, o wskazanie, jakie działania prawne podjęła ona w związku z bezprawnym wykorzystywaniem jej symbolu. W telefonicznych wyjaśnieniach z dnia 18 października 2019 r. Sekretarz Generalny Prawicy Rzeczypospolitej stwierdził, że Partia nie podejmowała żadnych kroków prawnych w tej mierze, albowiem udzieliła ustnej zgody na wykorzystanie jej symbolu na materiałach przywołanych wyżej Komitetów Wyborczych. Wyjaśnienie to jest zgodne ze stwierdzeniem Łukasza Wójcikowskiego zawartym w przywołanym wyżej jego oświadczeniu, w którym wskazał on, że „wszelkie uzgodnienia prowadzone

były ustnie, przez naszego przedstawiciela”. Także w pisemnych wyjaśnieniach z dnia 18 października 2019 r., złożonych Państwowej Komisji Wyborczej w efekcie jej pytań kierowanych do Partii, jej Sekretarz Generalny potwierdził między innymi, że w nielicznych – zdaniem Partii – sytuacjach symbol graficzny Prawicy Rzeczypospolitej wykorzystywanych był w materiałach innych komitetów. Powyższe oznacza, że Partia akceptowała wykorzystywanie jej symbolu graficznego w materiałach rozpowszechnianych w trakcie kampanii wyborczej przez komitety wyborcze inne niż utworzony przez nią samą, a zatem, akceptowała także fakt propagowania i promowania przez te Komitety, z wykorzystaniem symbolu graficznego Partii Prawica Rzeczypospolitej, nie tylko samych Komitetów i zgłaszanych przez nie kandydatów, ale także właśnie Partii, która nie tworzyła tych Komitetów. Oznacza to, że Partia akceptowała również promowanie, poprzez te Komitety w ich materiałach, jej samej. Bez wątplenia tego rodzaju akcja promocyjna na rzecz Partii, gdyby była prowadzona i finansowana przez nią samą, wiązałaby się ze znacznymi kosztami. Tego rodzaju promocyjno-reklamowa działalność partii może być finansowana wyłącznie z jej źródeł własnych lub też darowana partii, ale wyłącznie przez osoby fizyczne – obywatele polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a wartość tego typu usług nie mogła przekraczać w 2018 r. łącznie kwoty 31 500,00 zł od jednego darczyńcy (art. 25 ust. 1, 4 i 4a ustawy o partiach politycznych). Świadczenie na rzecz partii działalności promującej ją i ponoszenie kosztów tych działań stanowi niewątpliwie wartość niepieniężną świadczoną na rzecz tej partii. Świadczenie tego rodzaju usług na rzecz Partii przez komitety wyborcze inne niż utworzone przez nią samą, a zatem przez podmioty inne niż osoby fizyczne, oznacza, że Partia przyjmowała korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym z nieuprawnionych źródeł, co bez względu na ich wartość, stanowi naruszenie art. 25 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 4a ustawy o partiach politycznych. Zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 7 tej ustawy, naruszenie to stanowi przesłankę odrzucenia sprawozdania finansowego Partii.

W związku z powyższym należy wskazać, że w pozycji I, pkt 1 (pochodzące od osób fizycznych – ogółem) sprawozdania Partii powinna być wpisana kwota 87 403,20 zł. Natomiast na podstawie zgromadzonych danych nie sposób ustalić, jakie faktyczne przychody/wpływy Partia uzyskała w 2018 r., albowiem nie zostały w sprawozdaniu (pozycja III – wartości niepieniężne) wykazane i wycenione usługi świadczone na jej rzecz nieodpłatnie przez KWW Łukasza Wojakowskiego Wołomin 2018 i KWW Kukiz’15. Naruszenia te, zgodnie z art. 38a ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych, nie skutkują odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii.

Z dokumentów załączonych do sprawozdania finansowego Partii wynika ponadto, że wpłaty środków finansowych dokonane na jej rachunek bankowy przez osoby fizyczne pochodzą, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, od obywateli polskich, mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, mieszczą się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 ustawy o partiach politycznych, a ich forma jest zgodna z określoną w art. 25 ust. 5 tej ustawy.

W okresie sprawozdawczym Prawica Rzeczypospolitej posiadała Fundusz Wyborczy, którego środki gromadzone były na rachunku bankowym nr 64 2130 0004 2001 0454 4136 0001, prowadzonym w Volkswagen Bank Polska S.A. W sprawozdaniu Partia błędnie podała nr rachunku bankowego (64 2130 0004 2001 0454 4136 001).

Stan środków finansowych na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego Partii w dniu 1 stycznia 2018 r. wynosił 22 197,50 zł.

W części sprawozdania dotyczącej Funduszu Wyborczego, Prawica Rzeczypospolitej również nie wykazała swoich łącznych przychodów/wpływów. Partia wykazała natomiast, że w okresie sprawozdawczym na rachunek bankowy Funduszu Wyborczego pozyskała środki w kwocie 25 399,16 zł, w tym 3 201,66 zł z wpłat od osób fizycznych dokonanych z zachowaniem ustawowego limitu i 22 197,50 zł stanowiące saldo środków na rachunku bankowym z 2017 r. Niewypełniona pozostała natomiast rubryka w pozycji A, pkt 1 tej części sprawozdania (środki pochodzące od osób fizycznych).

Partia nie wykazała także w pozycji B tej części sprawozdania łącznej kwoty wydatków/kosztów. W pozycji B, pkt 4 tej części sprawozdania wykazała natomiast, że w związku z wyborami organów samorządu terytorialnego wydatkowała kwotę 4838,42 zł.

Z analizy dokumentacji finansowej załączonej do sprawozdania finansowego Partii, wynika natomiast, że faktyczne przychody/wpływy Partii w okresie sprawozdawczym wyniosły 3363,24 zł i w takiej kwocie powinny zostać wykazane w pozycji A tej części sprawozdania (przychody/wpływy) oraz w rubryce (Środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego). Na kwotę tę składały się wpłaty od osób fizycznych dokonane z zachowaniem ustawowego limitu, w łącznej kwocie 3201,66 zł, która to kwota wykazana powinna zostać w pozycji A, pkt 1 tej części sprawozdania (pochodzące od osób fizycznych) oraz w pozycji A, pkt 1, lit. a, a także wpłata nadwyżki uzyskanej przez Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej uczestniczący w wyborach samorządowych w 2018 r., w kwocie

161,58 zł, która powinna zostać ujęta w pozycji A, pkt 5 sprawozdania (inne), zamiast wpisanej w niej kwoty 22 197,50 zł.

Faktyczne wydatki/koszty Funduszu Wyborczego Partii w okresie sprawozdawczym wyniosły natomiast 5000,00 zł i w takiej kwocie powinny zostać wykazane w pozycji B tej części sprawozdania (wydatki/koszty) i w rubryce – wydatki związane z udziałem w wyborach i szczegółowo rozliczone w sprawozdaniach, oraz w części B, pkt 4 sprawozdania (z wyborów organów samorządu terytorialnego), zamiast kwoty 4838,42 zł. Z historii rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Prawicy Rzeczypospolitej, a także z historii rachunku bankowego Komitetu Wyborczego tej Partii uczestniczącego w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r., wynika, że Partia wpłaciła ze swojego Funduszu Wyborczego na rachunek bankowy własnego Komitetu Wyborczego środki finansowe w kwocie 5000,00 zł. Niewykorzystaną kwotę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami, w kwocie 161,58 zł Komitet w dniu 15 listopada 2018 r. wpłacił przelewem na rachunek Funduszu Wyborczego Partii.

Saldo rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii w dniu 31 grudnia 2018 r. wynosiło 20 560,74 zł.

Nieprawidłowe wykazanie danych finansowych w sprawozdaniu Partii lub też częściowe ich niewykazanie oznacza, że sprawozdanie finansowe Partii za 2018 r. sporządzone zostało niezgodnie ze stanem faktycznym. Narusza to ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy, uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania.

Ponadto ze sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Prawica Rzeczypospolitej uczestniczącego w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonych w 2018 r. oraz z dokumentów załączonych do tego sprawozdania wynika, że Komitet utworzony przez partię Prawica Rzeczypospolitej przyjął od partii Prawica Rzeczypospolitej niezgodnie z prawem korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym w postaci kosztów materiałów eksploatacyjnych i mediów, tj. korzyści majątkowe o wartości 50,00 zł, co stwierdziła Państwowa Komisja Wyborcza w uchwale nr 216/2019 z dnia 9 września 2019 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Prawica Rzeczypospolitej z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonych w dniach 21 października i 4 listopada 2018 r.. Przyjmując niedozwoloną korzyść majątkową o charakterze niepieniężnym Komitet naruszył art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego. Oznacza to

jednocześnie, że partia polityczna Prawica Rzeczypospolitej finansowała kampanię wyborczą utworzonego przez siebie komitetu z pominięciem swojego Funduszu Wyborczego, a zatem z naruszeniem art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych, co zgodnie z art. 38a ust. 2 pkt 5 tej ustawy, skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii.

Ponadto Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że Partia udzieliła wyjaśnień dotyczących wyłącznie części kierowanych do niej pytań z dnia 10 października 2019 r. Pozostałe pozostały bez odpowiedzi.

Na podstawie sprawozdania finansowego Partii, załączonych do niego dokumentów księgowych, sprawozdania biegłego rewidenta oraz dodatkowych, częściowych wyjaśnień Partii, Państwowa Komisja Wyborcza, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Prawica Rzeczypospolitej przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Zbigniew Cieślak,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś,*
Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Wojciech Kręcisz, Krzysztof Strzelczyk,
Wojciech Sych